

Elszámolási rendszer alapjainak bemutatása

Elszámolási időszak

A kereskedői engedélyes és a Felhasználó közötti elszámolás főszabályként az üzletszabályzatban meghatározott gyakorisággal történik, amelytől a Felek egyedi megállapodással eltérhetnek

A kereskedő és a rendszer egyéb szereplői (szállítási rendszerirányító, szállítási rendszerüzemeltetői és elosztói engedélyesek, más kereskedők, termelők, tárolói engedélyes, szervezett földgázpiac) közötti elszámolás gyakoriságát jogszabályok, az ellátási szabályzatok, illetve egyedi megállapodások rögzítik.

Mérés

A Felhasználók esetében a mérés a jogszabályokban és az illetékes rendszerüzemeltetői engedélyesek által előírt feltételeknek megfelelő gázmérővel történik (az ÜKSZ V. sz. mellékletének megfelelően.)

Az elszámolási méréseket, az elszámoláshoz szükséges gázmérő leolvasást az illetékes rendszerüzemeltetők végzik el és a mérési adatokat az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban és az illetékes rendszerüzemeltető Üzletszabályzatában meghatározott módon köteles a kereskedő és a Felhasználó számára biztosítani.

Elszámolás

Az elszámolási időszakban a kereskedő által a Felhasználónak szolgáltatott gáz és az elszámoláshoz szükséges egyéb jellemzők mennyiségét a kereskedő a fogyasztási hely mérésére szolgáló mérőberendezés leolvasásából nyert és a rendszerüzemeltetők által a rendelkezésére bocsátott adatok alapján állapítja meg. Az elszámolás alap időegysége egy gáznap.

A kereskedő és Felhasználók között a kapacitás túllépési-, nominálás eltérési- és kiegyensúlyozási pótdíj valamint a kiegyenlítő energia elszámolása az egyedi szerződésekben kerül rögzítésre.

Fizetési feltételek

A kereskedő és a gázpiac egyéb szereplői (Felhasználók, szállítási rendszerirányító, szállítási rendszerüzemeltető, elosztók, más kereskedők, termelők, tárolói engedélyes, szervezett földgázpiac) között a fizetési feltételeket jogszabályok, illetve egyedi megállapodások rögzítik.

Az elszámolás során alkalmazott számítási eljárás, paraméterek

A gázmérőn leolvasott gázmennyiség átszámítását – az egységes elszámolás érdekében – az alábbiak szerint kell végezni:

- azon fogyasztói helyeken, ahol a mérőkör a gáztechnikai normál állapotra történő átszámítását automatikusan végzi, az elszámolás alapja a leolvasott gáz mennyiség értéke;
- azon fogyasztói helyeken, ahol az üzemi gázmennyiség mérése mellett megoldott a gáz nyomásának és hőmérsékletének mérése, a

$$V_{gn} = V_{ü} (P_{ü} T_{gn} / P_{gn} T_{ü})$$

ahol:

V_{gn}	gáztechnikai normál állapotra átszámított gáztérfogat (m ³)
$V_{ü}$	a gázmérő által mért üzemi állapotú gáztérfogat (m ³)
$P_{ü}$	üzemi állapotú gáz abszolút nyomása
P_{gn}	gáztechnikai állapotú gáz nyomása 1.01325 bar
T_{gn}	gáztechnikai állapotú gáz hőmérséklete 288.15 K (15°C)
$T_{ü}$	273.15 K + $t_{ü}$
$t_{ü}$	az üzemi állapotú gáz hőmérséklete (°C)

- azon fogyasztói helyeken, ahol az üzemi gázmennyiség mérése mellett a nyomás és hőmérséklet mérése műszakilag nem megoldott

$$V_{gn} = V_{ü} (P_{ü} T_{gn} / P_{gn} T_L)$$

ahol:

V_{gn}	gáztechnikai normál állapotra átszámított gáztérfogat (m ³)
$V_{ü}$	a gázmérő által mért üzemi állapotú gáztérfogat (m ³)
$P_{ü} = P_b + \Delta_p$	üzemi állapotú gáz abszolút nyomása
P_b	az elszámolási időszak légköri nyomásának átlaga (bar) (Országos Meteorológiai Szolgálat által a mérési időszakra megadott légköri nyomás átlaga)
Δ_p	az MSZ 7048/1-1983. sz. szabvány előírása szerint, a mérési helyen (a gázmérőben) lévő túlnyomás (mbar)
P_{gn}	gáztechnikai állapotú gáz nyomása 1.01325 bar
T_{gn}	gáztechnikai állapotú gáz hőmérséklete 288.15 K (15°C)
T_L	273.15 K + t_L

t_L a mérési hely környezeti léghőmérséklete, mely szabadban telepített mérő esetén megegyezik az Országos Meteorológiai Szolgálat által a mérési időszakra megadott átlagos léghőmérséklettel.

Az elszámlálás során a rendszerüzemeltető élhet a szuperkompresszibilitási tényező K_{sz} figyelembevételével, így a fenti összefüggésekben meghatározott gáztechnikai normál gázmennyiség értékét azzal korrigálhatja, mely alapján az elszámlásra kerülő gázmennyiség:

$$V_{elsz} = V_{gn} * K_{sz}$$